

Dosarul nr. 2ra-1202/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Centru (jud. V. Gîrleanu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. V. Sîrbu, V. Buhnaci, D. Dulghieru)

ÎNCHEIERE

11 august 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul

Judecătorii

Ala Cobăneanu

Nicolae Craiu

Nina Vascan

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Olga Anii, reprezentată de avocatul Roman Crivenco

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Olgăi Anii, reprezentată de avocatul Roman Crivenco împotriva Companiei Aeriene „Air Moldova” Societate cu Răspundere Limitată cu privire la încasarea compensației, repararea prejudiciului material și prejudiciului moral

împotriva deciziei din 5 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Compania Aeriană „Air Moldova” Societate cu Răspundere Limitată, admis apelul declarat de Olga Anii, casată parțial hotărârea din 4 noiembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru și în această parte pronunțată o nouă hotărâre

constată:

La 23 aprilie 2019, Olga Anii, reprezentată de avocatul Roman Crivenco a depus cerere de chemare în judecată împotriva CA „Air Moldova” SRL cu privire la încasarea compensației, repararea prejudiciului material și prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii a invocat că la 4 februarie 2019, a procurat de la CA „Air Moldova” SRL, prin intermediul sistemului Air Moldova E-ticket, un bilet tur-retur: Chișinău - Roma (codul rezervării QS18Q) pentru cursa nr. 9U 891 din 6 februarie 2019, ora de plecare 13:20 și ora de aterizare 14:40 și Roma – Chișinău (codul rezervării QS18Q) pentru cursa nr. 9U 892 din 22 februarie 2019, ora de plecare 15:40 și ora de aterizare 19:00, drept dovadă fiind biletul electronic nr. 5722404248048.

Totodată, a procurat și un alt bilet tur-retur: Roma - Nice (codul rezervării SWAPZO) pentru cursa nr. AZ354 din 6 februarie 2019, ora de plecare 17:30 și ora de aterizare 18:40 și Nice – Roma (codul rezervării SWAPZO) pentru cursa

nr. AZ343 din 22 februarie 2019, ora de plecare 11:15 și ora de aterizare 12:25, drept dovadă fiind copia biletului electronic nr. 1552343228652.

A menționat că cursa nr. 9U 891 din 6 februarie 2019, programată pentru decolare la ora 13:20, a decolat de fapt la ora 18:10, cu o întârziere de aproximativ 5 ore.

Respectiv, din cauza întârzierii cursei nr. 9U 891 din 6 februarie 2019, dânsa nu a putut efectua zborul Roma - Nice din 6 februarie 2019, ora de plecare 17:30 și ora de aterizare 18:40.

În rezultat, a fost nevoită de a rămâne până la 7 februarie 2019 în orașul Roma, pentru a putea efectua un alt zbor către Nice.

Astfel, impusă de situație, a închiriat o cameră în hotelul „Rome Leonardo Da Vinci” până la 7 februarie 2019, suportând cheltuieli de 122 de euro, fapt dovedit prin copia facturii fiscale nr. 104558 din 6 februarie 2019.

A mai notat că, aflându-se într-un oraș necunoscut și fără mijloace financiare, a fost nevoită de a se deplasa cu taxiul achitând suma de 90 de euro, conform facturii fiscale nr. 0120 până la o bancă comercială, pentru a putea ridica un transfer de bani, în vederea achitării camerei de hotel, dar și a unui alt bilet de zbor.

La 7 februarie 2019, ora 14:00, a decolat către orașul Marseille, procurând un bilet în sumă de 208,91 de euro, dovada fiind copia biletului nr. 0552343276623 din 7 februarie 2019 și tichetul de îmbarcare, deoarece a pierdut zborul inițial către orașul Nice.

Ținând cont de faptul că biletul Nice – Roma pentru cursa nr. AZ343 din 22 februarie 2019, ora de plecare 11:15 și ora de aterizare 12:25 a fost anulat din cauza întârzierii, a fost nevoită să procure un alt bilet Nice – Roma costul căruia este de 145,66 de euro, dovada fiind copia biletului 234355866.

A evidențiat că în rezultatul întârzierii cursei nr. 9U 891 din 6 februarie 2019, a suportat mai multe cheltuieli.

Așadar, a considerat că urmează a fi încasată de la CA „Air Moldova” SRL suma de 566,57 de euro, cu titlu de prejudiciu material cauzat ca urmare a întârzierii zborului, dintre care suma de 122 de euro pentru închirierea camerei în hotelul „Rome Leonardo Da Vinci”, suma de 90 de euro pentru servicii taxi, suma de 208,91 de euro pentru procurarea biletului către or. Marseille și suma de 145,66 de euro pentru procurarea biletului Nice - Roma.

A comunicat că la 9 martie 2019, a depus în adresa CA „Air Moldova” SRL o cerere prealabilă, prin care a invocat cele expuse supra și a solicitat plata despăgubirilor corespunzătoare prevăzute de lege pentru întârzierea zborului, însă, deși cererea fost recepționată, CA „Air Moldova” SRL nu a oferit niciun răspuns.

Suplimentar, reclamanta a mai menționat că potrivit anexei nr. 1 a scrisorii ÎS „Moldatsa” nr. 733 din 22 septembrie 2017, distanța zborului întârziat, pe care a parcurs-o dânsa, este de 1 418 km, respectiv este în drept să beneficieze de compensație.

Astfel, pentru cursa întârziată nr. 9U 891 din 6 februarie 2019, programată pentru decolare la ora 13:20, dânsa are dreptul la o compensație în sumă de 250 de euro, care este una conformă legii, dar și a practicii judiciare.

Având în vedere faptul întârzierii zborului Chișinău – Roma cursa nr. 9U 891 din 6 februarie 2019, programată pentru decolare la ora 13:20, dânsa a pierdut zborul Roma - Nice și returnul, iar în rezultat, s-a pomenit într-un oraș străin, fără să cunoască limba italiană, dar și fără bani.

De asemenea, a accentuat că CA „Air Moldova” nu i-a oferit careva informații în legătură cu întârzierea zborului și niciun fel de asistență în acest sens, demonstrând un comportament necompetent și neprofesional în raport cu dânsa.

A indicat că în lipsa informației veridice legate de zborul pe care urma să-l efectueze, a rețrăit și a suferit un stres psihologic, neștiind ce să facă în atare situație, considerând suma de 10 000 de lei cu titlu de compensație pentru prejudiciu moral suferit, rezonabilă, ținând cont de situația în care s-a aflat și de stresul psihologic pe care l-a avut de suferit.

Pentru realizarea drepturilor sale, a fost nevoită să suporte, în legătură cu intentarea și examinarea prezentei cauze, cheltuieli suplimentare și anume suma de 3 900 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică conform bonului de plată nr. 640980 și suma de 741,90 de lei alte cheltuieli de judecare a cauzei - traduceri și servicii poștale.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor pct. 16, 17, 18 lit. a) din Regulamentul privind compensarea și asistența pasagerilor în eventualitatea refuzului la îmbarcare și anulării sau întârzierii prelungite a zborurilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 836 din 8 noiembrie 2012, art. 8, 9, 10, 11, 12, 14, 15, 513, 514, 602 Cod civil (în vigoare până la 1 martie 2019), art. 38 alin. (2), 85 alin. (1) lit. a), 94 alin. (1), 96, 166, 167 CPC.

A solicitat admiterea acțiunii, încasarea de la CA „Air Moldova” SRL în beneficiul său a sumei de 250 de euro cu titlu de compensație pentru întârzierea zborului, a sumei de 566,57 de euro cu titlu de prejudiciu material cauzat ca urmare a întârzierii zborului, a sumei de 10 000 de lei cu titlu de compensație pentru prejudiciul moral suferit ca urmare a întârzierii zborului și a cheltuielilor de judecare a cauzei în sumă de 3 900 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică și în sumă de 741,90 de lei cu titlu de alte cheltuieli de judecare a cauzei.

Prin hotărârea din 25 septembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, a fost admisă acțiunea parțial.

Au fost încasate de la CA „Air Moldova” SRL în beneficiul Olgăi Anii suma de 250 de euro cu titlu de compensație pentru întârzierea zborului, suma de 330,91 de euro cu titlu de prejudiciu material cauzat, suma de 270 de lei cu titlu de taxă de stat pentru examinarea cererii de chemare în judecată și suma de 3 000 de lei cu titlu de cheltuieli suportate pentru asistența juridică.

A fost respinsă cerința privind încasarea sumei de 10 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral, ca neîntemeiată.

Prin decizia din 2 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău, au fost admise apelurile declarate de Olga Anii, reprezentată de avocatul Roman Crivenco și CA „Air Moldova” SRL, casată hotărârea din 25 septembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, cu remiterea dosarului spre rejudecare, în aceeași instanță

Judecătoria Chișinău, în alt complet de judecată, pentru examinarea cauzei în procedura generală.

Prin hotărârea din 4 noiembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, a fost admisă acțiunea parțial.

Au fost încasate de la CA „Air Moldova” SRL în beneficiul Olgăi Anii compensația în mărime de 250 de euro, prejudiciul material în mărime de 330,91 de euro, cheltuielile pentru asistența juridică în mărime de 3 000 de lei și cheltuielile de judecare a cauzei în mărime de 741,90 de lei, în total suma de 580,91 de euro, convertiți în valută națională la momentul executării hotărârii și suma de 3 741,90 de lei.

A fost încasată de la CA „Air Moldova” SRL în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 331,11 de lei.

În rest, a fost respinsă acțiunea ca fiind neîntemeiată.

În susținerea soluției emise, prima instanță a reținut că pârâtul nu a prezentat careva probe pertinente care să confirme că motivul întârzierii zborului s-a datorat defecțiunii aeronavelor, or actele prezentate sunt ilizibile, întocmite într-o limbă străină și nu poate fi identificat la care aeronave sau curse se atribuie.

Astfel, luând în considerație că anume operatorului aerian îi revine obligația de a achita compensația rezultată din amânarea zborului, prima instanță a ajuns la concluzia de a încasa de la CA „Air Moldova” în beneficiul Olgăi Anii suma de 250 de euro, cu titlu de compensație, convertiți în valută națională la momentul executării hotărârii.

La fel, a considerat prima instanță necesar de a încasa de la CA „Air Moldova” în beneficiul Olgăi Anii suma de 330,91 de euro, adică costul biletului suplimentar Roma – Marseille în sumă de 208,91 euro și costul camerei de hotel în mărime de 122 de euro.

Instanța de judecată a menționat că, deși reclamanta a solicitat încasarea sumei de 10 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral cauzat în rezultatul întârzierii zborului către Roma, fapt ce a dus la pierderea cursei către Nice și procurarea unui nou bilet către Marseille, la caz, aceasta nu a dovedit prejudiciul moral cauzat, prin probe corespunzătoare și anume faptul că a obținut suferințe de ordin fizic, psihic și emoțional, în momentul respectiv, precum și pe viitor.

Așadar, în temeiul art. 2037 Cod civil, prima instanță a constatat cerința de încasare a sumei de 10 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral ca fiind neîntemeiată, or suma de 250 de euro acoperă inclusiv și eventualul prejudiciu moral suferit de reclamantă prin întârzierea zborului, iar acordarea unei compensații suplimentare la caz este neîntemeiată.

Prin decizia din 5 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de CA „Air Moldova” SRL, admis apelul declarat de Olga Anii, casată parțial hotărârea din 4 noiembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru în partea respingerii pretenției cu privire la repararea prejudiciului moral și în această parte pronunțată o nouă hotărâre, prin care au fost admise parțial cerințele Olgăi Anii împotriva CA „Air Moldova” SRL cu privire la repararea prejudiciului moral și

încasată din contul CA „Air Moldova” SRL în beneficiul Olgăi Anii suma de 2 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral.

În rest, a fost menținută hotărârea din 4 noiembrie 2020 a Judecătorei Chișinău sediul Centru.

Întru consolidarea soluției adoptate, instanța de apel a considerat că prima instanță eronat a ajuns la concluzia de a respinge pretenția din acțiune cu privire la repararea prejudiciului moral, menționând că reclamanta nu ar fi prezentat careva probe care să ateste prejudiciul moral suferit.

Astfel, deși Olga Anii urmează să beneficieze de o compensație în mărime de 250 de euro prevăzută de Regulamentul privind compensarea și asistența pasagerilor în eventualitatea refuzului la îmbarcare și anulării sau întârzierii prelungite a zborurilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 836 din 8 noiembrie 2012, aceasta are doar rolul de a acoperi eventualele prejudicii cauzate pasagerilor, precum prejudiciu material, nu și prejudiciul moral suferit de către călător.

Reieșind din prevederile art. 2037 alin. (1) și (2) Cod civil și art. 20 din Legea privind protecția consumatorilor nr. 105 din 13 martie 2003, instanța de apel a considerat necesar de a repara prejudiciul moral cauzat Olgăi Anii ca urmare a amânării zborului în sumă de 2 000 de lei, ca fiind echitabilă și suficientă pentru prejudiciul moral suferit de către aceasta, având în vedere principiile compensării echitabile și rezonabile a prejudiciului moral, suferințele morale, starea de stres și frustrare cauzată.

Or, cuantumul prejudiciului moral pretins de către Olga Anii în mărime de 10 000 de lei, este vădit disproporțional și excesiv în raport cu criteriile stabilite la caz și principiul general al echității.

La 25 iunie 2021, prin intermediul oficiului poștal, Olga Anii, reprezentată de avocatul Roman Crivenco a declarat recurs împotriva deciziei din 5 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanței și a deciziei instanței de apel în partea respingerii pretențiilor, rejudecarea în această parte a cauzei și emiterea unei noi hotărâri de încasare a sumei de 10 000 de lei cu titlu de compensație pentru prejudiciul moral cauzat și a sumei de 235,66 de euro cu titlu de prejudiciu material cauzat, precum și a cheltuielilor de judecată.

În susținerea recursului a menționat că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, în conformitate cu temeiurile prevăzute la art. 432 CPC, la adoptarea deciziei instanța de judecată nu a luat în considerație argumentele aduse de apărătorul ei, nu a atras atenția și nu a analizat în modul corespunzător probele prezentate de acesta.

A invocat dezacordul cu opinia instanței de apel, precum că suportarea cheltuielilor pentru procurarea biletului pentru cursa Nice – Roma din 22 februarie 2019 nu avut loc din vina SRL „Air Moldova”, or biletul Nice – Roma (codul rezervării SWAPZO) pentru cursa nr. AZ343 din 22 februarie 2019, ora de plecare 11:15 și ora de aterizare 12:25 a fost anulat din cauza întârzierii ei la primul segment de zbor din 6 februarie 2019, iar aceasta a întârziat la primul segment de zbor din vina CA „Air Moldova” SRL care a admis întârzierea cursei Chișinău – Roma.

Astfel, având bilet pentru cursa Nice – Roma (codul rezervării SWAPZO) nr. AZ343 din 22 februarie 2019, ora de plecare 11:15 și ora de aterizare 12:25, dânsa a fost nevoită să procure încă un bilet pentru aceeași cursă, deoarece primul a fost anulat dat fiind faptul că nu a zburat anterior pe primul segment de zbor.

Prin urmare, vina exclusivă pentru această anulare se datorează doar CA „Air Moldova” SRL, astfel, suma de 145,66 de euro la fel urmează a fi încasată de la intimată.

Comentând situația când companiile aeriene anulează biletele pasagerilor pentru segmentele ulterioare de zbor dacă aceștia din urmă nu călătoresc pe primul segment de zbor rezervat, a evidențiat că aceasta este o practică internațională legalitatea căreia a fost verificată și de către Curtea Europeană în cazurile când a fost solicitată de a se expune pe asemenea spețe.

Referitor la suma de 90 de euro pentru serviciile de taxi, a precizat recurenta că a fost nevoită de a se deplasa cu acest transport, deoarece s-a trezit într-un oraș necunoscut și fără mijloace financiare, neavând altă ieșire din situație.

A mai notat că a anexat la cererea de chemare în judecată bonul de plată nr. 640980 din 18 aprilie 2019, prin care BAA „Justice” a fost remunerat cu suma de 3 900 de lei pentru prestarea serviciilor juridice, care au fost necesare, realmente angajate și rezonabile ca mărime cu referire la munca prestată.

A considerat că dreptul la compensarea cheltuielilor de asistență juridică în acest caz este îngădit pentru ea în mod nejustificat.

Astfel, această sumă de 900 de lei urma a fi admisă.

Instanța de apel în mod neîntemeiat a admis doar parțial pretenția privind compensarea prejudiciului moral, în sumă de 2 000 de lei din suma de 10 000 de lei solicitată.

A subliniat că existența prejudiciului moral suferit de ea se atestă indiscutabil prin circumstanțele cauzei și, prin urmare, având în vedere faptul întârzierii zborului Chișinău – Roma cursa nr. 9U 891 din 6 februarie 2019, programată pentru decolare la orele 13:20, dânsa a pierdut zborul Roma – Nice și returnul, iar în rezultat, s-a pomenit într-un oraș străin, fără să cunoască limba italiană, dar și fără bani.

Impactul emoțional a fost considerabil, aflându-se într-o stare tensionată continuă, iar în lipsa informației veridice legate de zborul pe care urma să-l efectueze a re trăit și a suferit un stres psihologic, neștiind ce să facă în atare situație. Starea de incertitudine îndelungată în care s-a aflat, i-a adus sentimente de nesiguranță, anxietate și neliniște.

La 6 iulie 2021, în adresa CA „Air Moldova” SRL a fost expediată copia cererii de recurs depusă de Olga Anii, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f. d. 10 vol. II), fiind recepționată de către aceasta la 12 iulie 2021, ceea ce se atestă prin avizul de recepție anexat la actele cauzei (f. d. 12 vol. II).

La 10 august 2021, prin intermediul poștei electronice, CA „Air Moldova” SRL a depus referință la recursul declarat de Olga Anii, solicitând declararea acestuia ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Astfel, se constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 25 iunie 2021 împotriva deciziei din 5 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău în termenul legal.

Examinând temeiurile recursului declarat de Olga Anii, reprezentată de avocatul Roman Crivenco, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Olga Anii, reprezentată de avocatul Roman Crivenco, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurteii cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Distinct de aceste constatări, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII CPC, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de

apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) CPC, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 CPC, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat de Olga Anii, reprezentată de avocatul Roman Crivenco urmează a fi considerat ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Olga Anii, reprezentată de avocatul Roman Crivenco.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Nicolae Craiu

Nina Vascan